

029. De Parijse Commune van 1871, NOC*NSF en de damiaatjes van Haarlem

1. Onder de colaplant, de kolaboom, dronk ik een cola-pils, terwijl ik uitzicht had op de colchicaceeën, de tijloosachtige planten.
2. De colcothar, de of het dodekop, of ook wel caput mortuum [driemaal oe] of Engels rood geheten, is een polijstmiddel.
3. Een dodemanshendel (-handel) kan de trein doen stoppen, dodemansvingers zijn Friese duimpjes.
4. Als je in een Franse colère schiet, word je al sprekend in Vlaanderen woedend, furieus, rabiaat, donders en duivels.
5. Ik ben heel trots op mijn kostuumcollectie, mijn cd-collectie, mijn Lucebertcollectie en mijn Cobra-collectie.

6. De drie collineaire punten waren vanzelfsprekend op één lijn gelegen. Je kon er een liniaal langs leggen en die zal er dan langs liggen.
7. Heel interessant is, dat als je het columbo-effect hanteert, je tegenstander dan denkt, dat je een dombo bent.
8. Cometten is comète spelen, een kaartspel. [Had ik dit dictee van 2007 maar vóór de voorronde van het Davidsfonds dictee in 2009 herhaald...] Ook smousjassen of vijfhonderden en manille zijn kaartspelen.
9. Een communard is lid van een commune of aanhanger van de Parijse Commune van 1871.
10. Een cocasse coquero is een koddige cocakauwer. Cochlea's zijn slakkenhuizen.

11. Voorbeelden van de contradans zijn de écossaise en de anglaise, met tegenover elkaar geplaatste dansers.
12. Een contradictio in terminis – meervoud contradictiones in terminis – is een tegenspraak in de gebruikte woorden. Zou 'lopend buffet' daar een mooi voorbeeld van zijn? En trouwens, waarom schrijven we aubrietia's zoals we het schrijven?
13. De contre-épreuve is een tegendruk, ter controle. Een convenienceproduct is een kant-en-klaar verkoopartikel.
14. Een conveyer is een transporteur, maar een convoyeur is de begeleider van een konvooi.
15. De warming-up gaat aan een nek-aan-nekrace vooraf, de coolingdown volgt erop.

16. Coq-à-l'âne is wartaal, maar coq-au-vin is, zeker naar de smaak van het Groene Boekje, een kipgerecht met uitjes, sjalotjes en spek.
17. In de kosmos is de plant cosmos een niemendalletje, nietsbetekenend als een mosterdzaad.
18. Het is niet allemaal couleur de rose, rozengeur en maneschijn. Zou een coup de foudre daaraan wellicht bijdragen? Immers, wie goeddoet, goed ontmoet!
19. De volgende termen zijn voor mij allemaal één pot nat: crème de la crème, crème de cassis, crème de menthe, crème fouettée, crème brûlée en crème fraîche.
20. De creuse, een Japanse oester, verorberen, dat is smullen geblazen. Maar versmaad ook de cachaça, Braziliaanse sterkedrank, en de Engelse cobbler niet!

21. Uit het idioomwoordenboek kun je veel leren. Zo zijn Oudhoogduits en Middelnederlands talen die op de unief gedoseerd gedoceerd worden. Iemand aan het eind van zijn Latijn is gebaat bij een pro-Deoadvocaat, zeker als Bruin(tje) het niet meer kan trekken. Het tosti-ijzer van de rijinstructeur van de EU-voorzitter, een christendemocraat die kon praten als Brugman maar verder de naïviteit (naïveteit) van een naïeveling had, bekeken door een roze bril, levert een beeld op alsof een extreemrechtse pausin – alweer een dichterlijke vrijheid –, geboortig uit Maarsse-Dorp, met het Weesgegroet in een combinatieactie probeerde haar jazzambities en haar liefde voor Koning Alcohol in één klap te verwezenlijken. De voorliggende laatste alinea is de sublimatie van tien van de duizend pagina's uit dat idioomwoordenboek.

22. De thans nochtans voorliggende alinea is het resultaat van de daaropvolgende tien pagina's. De sjiitische sjiieten en de soennieten hechten ook nu veel waarde aan het moslim-zijn, de moslimstaat. De Oekraïense Oekraïner kende Leeuwarden, als elfstedenstad een van de elf steden, net als trouwens de rest van de Lage Landen, tezamen twee derde van de Benelux-landen, van a tot z. Wat was dit een geweldige Elfstedentocht geweest! Toen de chick door de pijl van Cupido geraakt werd, ging ze na de heroïsche heroïek van het spektakel van de spectaculaire titanenstrijd geheel knock-out en ten onder, het was haar tenondergang. Van haar fiancé kreeg ze een cupidootje. Zou een croesus als Bill Gates, inderdaad zo rijk als Croesus, het waard zijn om een weddenschap mee aan te gaan over een weddeverhoging van al zijn werknemers? Hij zou veel krediet krijgen en de loonslaven zouden hem daarvoor de credits geven. Bij NOC*NSF spreken ze geen Sanskriet. Wonderlijk genoeg breek je dat laatste woord af na San en niet na Sans!

23. Op de Dag van de Arbeid dag zeggen met het handje, dat doet zielsveel pijn.

24. Dag schone, vind je het ook zo'n schone dag? Ik schenk je een dagschone, die sierplant.

25. Daldeeën, freewheelen, lummelen en maandaghouden zijn vormen van zalig nietsdoen, dolce far niente.

26. De dalai lama is geestelijk en wereldlijk leider van de lamaïsten uit Tibet. Door hem zet Boeddha zijn veelgeprezen en hooggewaardeerde verlossingswerk voort.

27. Druk je dalísnor! En laat de damiaatjes, de kerkklokken van Haarlem dit dictee maar uitluiden!

Rein Leentfaar